

ת"פ 28078/10/17 - מדינת ישראל נגד שמשון מוריס

בית משפט השלום בירושלים

ת"פ 28078-10-17 מדינת ישראל נ' מוריס
תיק חיצוני: 534555/2015

בפני
המאשימה
נגד
הנאשם
שמשון מוריס
ע"י ב"כ עו"ד איתמר בן-עמי
מדינת ישראל ע"י ב"כ עו"ד ניר בינשטוק, תביעות ירושלים
כבוד השופט דוד שאול גבאי ריכטר

החלטה

לפניי בקשה לביטול כתב אישום.

נגד הנאשם הוגש כתב אישום המייחס לו ביצוע עבירות של הפרעה לשוטר במילוי תפקידו, לפי סעיף 275 לחוק העונשין, התשל"ז-1977 (להלן - **החוק**), והשתתפות בהתקהלות אסורה, לפי סעיף 151 לחוק.

מעובדות כתב האישום עולה, כי ביום 10.12.2015 בשעה 19:00 לערך, ב"שער יפו" בירושלים, השתתף הנאשם בהתקהלות אסורה והפריע לשוטר במילוי תפקידו. באותן נסיבות, שוחח הנאשם עם הקצין אמיר בן קיקי, וקיבל את אישורו לנהל תהלוכה מ"כיכר ציון" לעבר "שער יפו" במסגרת תנועת "חוזרים להר". הנאשם, אשר ארגן את התהלוכה שכללה כ-50 איש ולוותה בכרזות של "חוזרים להר", החזיק מיקרופון ומערכת הגברה, וקרא "מדינת משטרה שיישרף המסגד, שייבנה המקדש, מוות לערבים, ישוחרר הר הבית, לפוצץ את אל אקצא", החל מכיכר ציון ועד לשער יפו, שם התרכזו כל משתתפי התהלוכה, כשכל שאר המשתתפים חזרו אחריו. לאחר שהמשתתפים חסמו את הכביש, הורה להם קצין אג"מ של מרחב דוד, סנ"צ משה זריהן (להלן - **הקצין**) על פיזור ההתקהלות בתוך 10 דקות. הנאשם פנה למשתתפים ואמר: "בכוונת המשטרה לפנות אותנו תוך 10 דקות, אנחנו בינתיים נמשיך לחסום את הציר, במידה ואנחנו לא נכנסים אף אחד לא נכנס". הנאשם לא שעה להוראות הקצין ובמעשיו, הפריע לשוטר. המשתתפים לא נשמעו להוראות הקצין ומשכך פוזרה ההתקהלות ע"י המשטרה. לאחר כ-20 דקות מתום ההתקהלות, נכנסה קבוצה של כ-20 צעירים שזהותם אינה ידועה למאשימה לעיר העתיקה מ"השער החדש", החלו לרוץ ברחובות כאשר הם צועקים "ייהרס המסגד, ייבנה המקדש, מוות לערבים", תוך שהם חובטים בדלתות החנויות ובתי התושבים.

טענות הנאשם

הנאשם מעלה, באמצעות סניגורו, מספר טענות, הנגזרות מטענת "הגנה מהצדק", במסגרת טענות מקדמיות שנאשם רשאי להעלות לפי סעיף 149(1) לחוק סדר הדין הפלילי [נוסח משולב], התשמ"ב-1982 (להלן - **החסד"פ**):

הראשונה, כי התלונן במח"ש בשל אלימות שוטרים נגדו, אך תלונתו לא טופלה. נטען, באופן מוטעה, כי היא נזנחה, והוגש כתב אישום מבלי שהתלונה התבררה לגופה, ומבלי שנתקבל "אישור שפיטה" ממח"ש טרם הגשת כתב האישום - בכך טוען הנאשם לאפליה אסורה בינו לבין השוטרים שנגדם התלונן. הנאשם היפנה לחומרי חקירה (שלא צורפו אלא צוטטו באופן חלקי), המעידים, לטעמו, על התנהלות אלימה של שוטרים במקום נגד המפגינים, כאשר מעצרו שלו ע"י הקצין, היה בלתי חוקי, לאחר ש"כל חטאו" היה בכך שניסה להגיע להסדר שיאפשר את המשך קיום המחאה, ובתגובה לא קיבל מענה ענייני ואף נעצר. רק לאחר הגשת כתב האישום התברר לנאשם, כי תלונתו במח"ש נסגרה מחמת "זניחה", טענה המוכחשת על-ידו, כשלדבריו, לא קיבל ממח"ש מכתב שנשלח אליו ביום 21.1.2016. בהקשר זה טוען הסניגור לחוסר סבירות החלטת מח"ש לגנוז את התלונה לכתחילה. עוד טוען הסניגור בהקשר זה, כי אלימות שוטרים הפכה "מכת מדינה" והוא מפנה ארוכות לממצאי מבקר המדינה בסוגיה;

השניה, כי מעורבים נוספים באירוע נשוא כתב האישום לא הועמדו לדין, והוא היחיד, למעשה, שהועמד לדין בגינו - גם כאן נטען לאפליה אסורה. בהקשר זה מפנה הסניגור להחלטות פרקליטות מחוז ירושלים שלא להעמיד לדין, או למחוק כתבי אישום נגד נאשמים בנסיבות דומות, ועל-כן סבור, כי הותרת כתב האישום נגדו על-כנו, נגועה באפליה אסורה, בנסיבות העניין;

השלישית, כי כתב האישום אינו מגלה עבירה - בהקשר זה נטען כי ההפגנה נשוא כתב האישום קיבלה אישורו של קצין משטרה, כמתואר ברישא לכתב האישום, ועל-כן אין מדובר בהתקהלות בלתי חוקית. בהקשר זה מציין הסניגור, כי לא היה מקום להכניס לכתב האישום טענות עובדתיות החורגות מן האירוע, בהתייחס להתנהלות אחרים, לאחר פיזור ההתקהלות ע"י המשטרה, שכן יש בכך משום "השחרת פניו". אשר לעבירת ההפרעה לשוטרים טוען הסניגור, כי הנאשם פעל בהתאם להוראת הקצין, וביקש "לנצל" את הזמן שנותר עד לפיזור של ההפגנה, מבלי להפר את הוראות השוטרים.

טענות המאשימה

המאשימה עותרת לדחות את הבקשה.

ראשית נטען, כי הטענות שהועלו ביחס למח"ש נדונו במסגרת בקשה לקבלת חומרי חקירה (בע"ח 45134-10-18 שנדון ע"י חברתי, כב' השופטת הבכירה שרון לארי בבלי, להלן - **תיק הבע"ח**) והוכרעו, ומכאן שחלק זה של הבקשה הועלה בחוסר תום לב. גם אם חסר אישור שפיטה (ולא כך נטען ע"י המאשימה בבע"ח, שהתייחסה שם לעובדה שכלל לא נדרש אישור שפיטה בנסיבות של גניזת התלונה מחמת זניחתה), הרי שמדובר בפגם שניתן לריפוי בדיעבד;

שנית, הנאשם, ולא אחרים, הועמדו לדין בהיותו יוזם ומארגן האירוע, ועל-כן מדובר בהבחנה מותרת. הנאשם היפנה לתיקים אחרים שאינם רלבנטיים מבחינת נסיבותיהם;

שלישית, מעשיו של הנאשם מהווים גם מהווים את העבירות המנויות בכתב האישום, והמאשימה כללה את מכלול העובדות הרלבנטיות לאישום, בין היתר, על-מנת להדגיש את תוצאותיה הנטענות של התנהגות הנאשם (המשך הפרת הסדר בעיר העתיקה ע"י אחרים, כעשרים דקות לאחר האירוע נשוא כתב האישום).

דין והכרעה

לאחר שקראתי את הבקשה על נספחיה, את התגובה, וכן את תשובת הסניגור (הוסכם כי ההחלטה תתבסס על הכתוב ללא צורך בדין - פרו' עמ' 7), ולאחר שקראתי את תיק הבע"ח, הגעתי לכלל מסקנה, כי דין הבקשה, על כל ראשיה, להידחות.

ראשית, כל הטענות שהעלה הסניגור ביחס למח"ש, צריכות להתברר בתיק העיקרי, לאחר שתפרס לפני בית המשפט המסכת הראייתית המלאה לגבי השתלשלות האירוע וחקירתו - הן ביחס לטענות בדבר אלימות השוטרים, והן ביחס לטענות לגבי מחדלי מח"ש לחקור את תלונתו, והכחשתו את הזנחתה. צודק ב"כ המאשימה, כי לא ניתן להסתמך על חלקי ראיות על-מנת להכריע בשאלה זו. יוער, כי מסקנה זו מתחייבת גם לענין הטענה בדבר היעדרו של אישור השפיטה - יכול שיימצא כי אישור כזה נדרש, או שלא נדרש, בהתאם לעובדות שיוכחו והממצאים שייקבעו. ר' בהקשר זה החלטתי בת"פ 36553-08-16 מ"י נ' **שפירא ואח'** (מיום 11.7.2019) בעמודים 6-7.

שנית, גם הטענה בדבר אכיפה בררנית ביחס לאחרים, מן הראוי שתתברר במסגרת שמיעת הראיות בתיק. זאת, מאחר שבמסגרת שמיעת הראיות (בין בחקירה נגדית ובין בהבאת ראיות מטעמו), יוכל הסניגור, באופן תיאורטי, לסתור את טענת המאשימה כאן, כי לא היה מקום להעמיד לדין אחרים, וכי כל חומר החקירה נשוא האירוע מצוי בתיק שהועבר לסניגור, אם ימצא על סמך הראיות שתוצגנה, כי אין אלו פני הדברים. בשלב הנוכחי, ולנוכח מיצוי בקשת הסניגור במסגרת תיק הבע"ח, לא הובאה, ולו ראשית ראיה מצד הנאשם, לתמוך בטענתו זו.

נדבך אחר בטענת הסניגור נוגעת למדיניות ההעמדה לדין הקיימת, לטענתו, בתיקים דומים, כפי שבאה לידי ביטוי בתיקים אחרים, אליהם היפנה בבקשתו ובטיעוניו. טענה זו דינה להידחות כבר כעת, שכן על-סמך הנספחים שצירף הסניגור מדובר בנסיבות שונות. אשר לת"פ (נוער ירושלים) 36591-04-18 (נספח ח') - מדובר בתיק נוער, כאשר השיקולים בתיקי נוער אינם בהכרח השיקולים המנחים בתיקי בגירים דומים; אשר לת"פ 44740-02-17 (נספח ט') - בהודעת המאשימה שצורפה מצוין, כי "על פי עקרונות המדיניות שנקבעו - חסימה מתמשכת של ציר תנועה עשויה להוות שיקול להעמדה לדין בעבירה של התקהלות אסורה, בוודאי אם נלוותה לכך עבירה נוספת" (ס' 6 להודעה). בנסיבות כתב האישום שלפניי, אין מדובר בהתקהלות לבדה, אלא גם בהפרעה לשוטר, כאשר לנאשם מיוחס תפקיד דומיננטי באירוע. מכאן, שעל-פניו, המדינה לא חרגה ממדיניות ההעמדה לדין בנסיבות שעשויות להיחשב דומות.

שלישית, אשר לטענה כי כתב האישום אינו מגלה עבירה - גם דינה של זו להידחות.

הנאשם מואשם, כאמור, בהפרעה לשוטר ובהשתתפות בהתקהלות אסורה. הבה נקרא את לשון הסעיפים:

התקהלות אסורה

151. שלושה אנשים לפחות שנתקהלו לשם עבירה, או שנתקהלו למטרה משותפת, ואפילו כשרה, ומתנהגים באופן הנותן לאנשים שבסביבה יסוד סביר לחשוש שהמתקהלים יעשו מעשה שיפר את השלום, או שבעצם התקהלותם יעוררו אנשים אחרים, ללא צורך וללא עילה מספקת, להפר את השלום, הרי זו התקהלות אסורה,

עמוד 3

והמשתתף בהתקהלות אסורה, דינו - מאסר שנה אחת.

הפרעה לשוטור בשעת מילוי תפקידו

275. העושה מעשה בכוונה להפריע לשוטור כשהוא ממלא תפקידו כחוק או להכשילו בכך, או להפריע לאדם אחר או להכשילו מלעזור לשוטור, דינו - מאסר עד שלוש שנים ולא פחות משבועיים ימים.

אשר להתקהלות אסורה - אמנם, הנאשם קיבל אישור לקיום תהלוכה, והיה מארגנה (נדמה כי על כך אין מחלוקת). אלא, שבסעיף 4 לכתב האישום מתואר, כי המשתתפים חסמו את הכביש, ובשל כך החליט הקצין לפזר את ההתקהלות בתוך 10 דקות, וכך גם הודיע. משעה שנטען בסיפא לסעיף 4 לכתב האישום, כי המשתתפים לא שעו להוראת הקצין, הרי שההתקהלות אכן הפכה לבלתי חוקית, ומכאן, שניסוחו של הסעיף נכון. הניסוח מתיישב עם הוראת החיקוק "... או שנתקהלו למטרה משותפת, ואפילו כשרה, ומתנהגים באופן הנותן לאנשים שבסביבה יסוד סביר לחשוד שהמתקהלים יעשו מעשה שיפר את השלום..." (ההדגשה שלי). כמובן שקביעותי הן אך ורק לצורך הטענות שמעלה הסניגור בהקשר של טענה מקדמית מכוח סעיף 149(4) לחסד"פ, ואין בכך משום קביעה עובדתית שיש בה להשפיע על קביעת ממצאים עובדתיים בהמשך. אך מובן, כי לא עיינתי בחומרי החקירה והדברים מסתמכים על לשון כתב האישום.

אשר להפרעה לשוטור - גם כאן סעיף 4 לכתב האישום הוא הסעיף הרלבנטי. נטען שם, כי לאחר שהקצין הורה על פיזור ההתקהלות בתוך 10 דקות, פנה הנאשם למשתתפים ואמר: "בכוונת המשטרה לפנות אותנו תוך 10 דקות, אנחנו בינתיים נמשיך לחסום את הציר, במידה ואנחנו לא נכנסים אף אחד לא נכנס". יש לשאול, האם ברמה המקדמית, ועל פני כתב האישום, מדובר בהתנהגות המגיעה כדי הפרעה או הכשלת שוטור? לטעמי התשובה על כך עשויה להיות חיובית, בשל הפרשנות שניתן לתת לאמרה המיוחסת לנאשם, שלכאורה, עלולה לדרבן אחרים שלא לציית להוראת השוטרים. עם זאת, לא ניתן לשלול, כי מדובר באמירה שעשויה להשתמע לשתי פנים, ובמובן זה, היא עשויה להתפרש לקולא, לטובת הנאשם, וזאת לנוכח הוראות סעיף 34כא לחוק, ולפיו, "ניתן דין לפירושים סבירים אחדים לפי תכליתו, יוכרע הענין לפי הפירוש המקל ביותר עם מי שאמור לשאת באחריות פלילית לפי אותו דין". אלא, שבטרם שמיעת הראיות, לא ניתן להכריע בשאלה זו, כיוון שרק לאחר שמיעת הראיות ניתן יהא לעמוד על הקשר הדברים ומשמעותם המסתברת לנוכח זאת. מכאן, שבהקשר זה, אין מקום לברר את הסוגיה כטענה מקדמית.

בשולי הדברים אומר, כי יש לדחות את הטענה בדבר ניסיון להשחיר את פניו של הנאשם, משום הוספת הפסקה בסעיף 5 לכתב האישום, שעניינה, התנהגות מתפרעים כ-20 דקות לאחר האירוע. צודק ב"כ המאשימה, כי ככל שסעיף זה יוכח מבחינה עובדתית, יש בכך ללמד על מכלול נסיבות המקרה והקשר שבין תחילת האירוע לסופו, כמתואר בסעיף 5 האמור.

סוף דבר.

הטענות הנוגעות למח"ש (הן ביחס להתנהלות מח"ש, היעדר אישור שפיטה ואכיפה בררנית לרעת הנאשם ביחס לשוטרים) ואלו הנוגעות לאכיפה בררנית ביחס למעורבים אחרים שלא הועמדו לדין - דינן להידחות כטענות מקדמיות,

ויש לבררן כטענות הגנה, במסגרת שמיעת הראיות בתיק.

הטענה כי כתב האישום אינו מגלה עבירה, דינה **להידחות לגופה** כבר כעת.

מובהר, כי הדיון הקבוע ליום 18.11.2019 בשעה 09:00 יוותר על כנו, על-מנת לקבל את תשובת הנאשם לאישום.

המזכירות תשלח לצדדים.

ניתנה היום, י"ח חשוון תש"פ, 16 נובמבר 2019, בהיעדר
הצדדים.